

AJÁNLÁSOK

A TANÁCS (EU) 2015/1184 AJÁNLÁSA

(2015. július 14.)

a tagállamok és az Európai Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

mivel:

- (1) A Szerződés előírja a tagállamoknak, hogy közös érdekű ügynek kell, hogy tekintsék és a Tanácsban össze kell, hogy hangolják gazdaságpolitikájukat. A Szerződés továbbá előírja, hogy a Tanács feladata, hogy a tagállami és uniós szakpolitikák irányvonalának meghatározása céljából átfogó gazdaságpolitikai és foglalkoztatási iránymutatásokat fogadjon el.
- (2) Az Unió a Szerződéssel összhangban szakpolitikai koordinációs eszközöket alakított ki és alkalmaz a költségvetési politika és a makroszerkezeti politikák területén. Az európai szemeszter keretében e különböző eszközökből kialakítják az integrált, többoldalú gazdasági és költségvetési felügyelet átfogó keretét. A Bizottság 2015-ös éves növekedési jelentésében foglaltak szerinti egyszerűsítés és megerősítés következtében tovább kell javuljon az európai szemeszter működése.
- (3) A pénzügyi és gazdasági válság során egyértelműen kiderült, hogy hol vannak az Unió és tagállami gazdaságának gyenge pontjai. Az is nyilvánvalóvá vált, hogy a tagállamok gazdasági és munkaerőpiaci nagymértékben függenek egymástól. Emellett egyes tagállamokban az államadósság szintjének erőteljes növekedése miatt veszélybe került a költségvetés fenntarthatósága. Napjaink legnagyobb kihívása abban áll, hogy az Unióban megvalósítsuk az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést és a munkahelyteremtést. Ehhez mind uniós, mind nemzeti szinten a Szerződésnek megfelelő és az uniós gazdasági kormányzással összehangolt, koordinált és ambiciózus szakpolitikai intézkedésekre van szükség. A szakpolitikai intézkedésnek részét kell, hogy képezze a beruházások fellendítése, a strukturális reformok iránti elkötelezettség megújítása, valamint a felelősségteljes költségvetési gondalkodás.
- (4) A tagállamoknak és az Uniónak a válság társadalmi hatásaival is foglalkozniuk kell, és arra kell törekedniük, hogy olyan összetartó társadalmat alakítsanak ki, amelyben az emberek képesek az előttük álló változások előzetes felmérésére, képesek megfelelően reagálni ezekre, és mind a társadalomban, mind a gazdaságban aktív szerepet tudnak betölteni. Egyenlő hozzáférési feltételeket és lehetőségeket kell teremteni mindenkinek, valamint csökkenteni kell a szegénységet és a társadalmi kirekesztettséget, különösen a munkaerőpiac és a szociális jóléti rendszerek eredményes működésének biztosítása és a munkaerő-piaci részvétel akadályainak megszüntetése révén. A tagállamoknak gondoskodniuk kell továbbá arról is, hogy a gazdasági növekedés előnyeiből minden polgár és minden régió részesüljön.
- (5) A tagállami gazdaság- és foglalkoztatáspolitikára vonatkozó integrált iránymutatásoknak megfelelő intézkedések végrehajtása nagyban hozzájárul az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégia (Európa 2020 stratégia) célkitűzéseinek megvalósításához. Az Európa 2020 stratégiát egy integrált európai és nemzeti szakpolitikai intézkedéscsomagnak kell megerősítenie, amelyet az Uniónak és a tagállamoknak végre kell hajtaniuk annak érdekében, hogy az összehangolt strukturális reformok pozitív tovaryűrűző hatásokat váltsanak ki, sikerüljön a gazdaságpolitikai intézkedések megfelelő kombinációját kialakítani, az európai szakpolitikák egységesebb módon járuljanak hozzá az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításához, valamint hogy biztosítható legyen a gazdasági és monetáris unió zökkenőmentes működése. Az ezen ajánlás mellékletében szereplő, a tagállamok és az Európai Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatások, valamint a foglalkoztatáspolitikákra vonatkozó releváns iránymutatások együttesen alkotják az Európa 2020 stratégia végrehajtására vonatkozó integrált iránymutatásokat (a továbbiakban: Európa 2020 integrált iránymutatás).
- (6) Bár az Európa 2020 integrált iránymutatások címzettjei a tagállamok és az Unió, végrehajtásuknak valamennyi nemzeti, regionális és helyi hatósággal partnerségben, illetve a parlamenteknek, a szociális partnereknek és a civil társadalom képviselőinek szoros bevonásával kell történnie.

- (7) Az átfogó gazdaságpolitikai iránymutatások útmutatást adnak a tagállamok számára a reformok végrehajtásával kapcsolatban, szem előtt tartva a tagállamok egymástól való kölcsönös függőségét. Az iránymutatások összhangban állnak a Stabilitási és Növekedési Paktummal. Az iránymutatások képezik az alapot a Tanács által a tagállamoknak adható országspecifikus ajánlásoknak,

AZT AJÁNLIJA, hogy a tagállamok – és adott esetben az Unió is – gazdaságpolitikájuk kialakítása során vegyék figyelembe a mellékletben foglalt iránymutatásokat, amelyek az Európa 2020 integrált iránymutatások részét képezik.

Kelt Brüsszelben, 2015. július 14-én.

a Tanács részéről
az elnök
P. GRAMEGNA

MELLÉKLET

A tagállamok és az Európai Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatások**Az Európa 2020 integrált iránymutatások I. része****1. iránymutatás: A beruházás ösztönzése**

A termelő beruházások szintjének növelése Európában meghatározó jelentőségű a kereslet fellendítése, a versenyképesség javítása és Európa hosszú távú növekedési potenciálja szempontjából. Az ezt célzó erőfeszítéseknek elsősorban az életképes beruházási projektek megvalósításához szükséges finanszírozás mozgósítására, a finanszírozás reálgazdaságba való eljuttatására és a beruházási környezet javítására kell irányulniuk. Ahhoz, hogy az Unió vonzó helyszín maradjon a magánberuházások, köztük a külföldi befektetések számára, döntő fontosságú a makrogazdasági és pénzügyi stabilitás, a szabályozási környezet kiszámíthatósága, valamint a pénzügyi ágazat nyitottsága és átláthatósága.

Maradékalanul ki kell használni az uniós alapokban, így pl. az Európai Stratégiai Beruházási Alapban és a strukturális alapokban, csakúgy mint a kulcsfontosságú területeken a növekedést ösztönző beruházások finanszírozására szolgáló tagállami alapokban rejlő lehetőségeket. E tekintetben meghatározó jelentőségű a forrásokkal való eredményorientált gazdálkodás, valamint adott esetben az innovatív pénzügyi eszközök fokozott használata.

Ahhoz, hogy a finanszírozás eljusson a reálgazdaságba, fokozni kell az átláthatóságot és javítani kell a tájékoztatást. Ehhez – az Európai Beruházási Bank égisze alatt – fel kell állítani a beruházási tanácsadó platformot, és átlátható projektportfóliót kell létrehozni. A zökkenőmentes megvalósítás, a megfelelő mértékű kockázatvállalás és a hozzáadott érték maximalizálása érdekében elengedhetetlen a valamennyi érintettel való szoros együttműködés.

2. iránymutatás: A növekedés fokozása a strukturális reformok tagállami végrehajtása révén

Az, hogy a tagállamok mind a termék-, mind a munkaerőpiacokon, továbbá a szociális jóléti és nyugdíjrendszerekben is ambiciózus módon végrehajtsák a megfelelő strukturális reformokat, elengedhetetlen a gazdasági fellendülés fokozása és fenntartása, az államháztartások fenntarthatóságának biztosítása, a versenyképesség fokozása, valamint a káros makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzése és azoknak a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárással összhangban történő megszüntetése, valamint az uniós gazdaságok növekedési potenciáljának fokozása szempontjából. Mindez a gazdasági és társadalmi kohézió elmélyítéséhez is nagyban hozzájárulna. A versenyt ösztönző reformok, különösen a nem kereskedelemképes szektorban, a munkaerőpiacok jobb működése, valamint az üzleti környezet javítása elősegítené a növekedés és a beruházások útjában álló akadályok felszámolását és a gazdaság alkalmazkodóképességének fokozását. A tagállamok közös érdekű ügynek tekintik gazdaságpolitikájukat, és a pozitív szinergiák megerősítése, valamint a kedvezőtlen tovagyűrűző hatások elkerülése érdekében koordinálják egymással azokat.

A növekedés és a foglalkoztatás előmozdítása érdekében folytatni kell a munkaerőpiacok és a szociális rendszerek reformjait, miközben arról is gondoskodni kell, hogy minőségi, megfizethető és fenntartható szociális szolgáltatások és ellátások álljanak mindenki rendelkezésére. A munkaerő-piaci reformokra irányuló, például a bérmegállapítási mechanizmusokat és a munkaerő-piaci részvétel fokozását érintő intézkedések végrehajtásakor figyelembe kell venni a foglalkoztatási iránymutatásokban rögzített részletesebb útmutatásokat is.

További erőfeszítéseket kell tenni ahhoz, hogy az Unió vonzó célponttá váljon a tehetséges és képzett munkaerő számára. Annak érdekében, hogy az uniós fogyasztók és vállalkozások az áruk és szolgáltatások gazdagabb választékából meríthessenek, alacsonyabb árakon, folytatni kell a termékpiacok megkezdett reformjait és további integrációját. A piacok mélyrehatóbb integrálásával a vállalatok a saját belföldi piacuknál lényegesen nagyobb piacra is kizuthatnak, tehát több lehetőségük nyílik a terjeszkedésre. A versenyképesebb és jobban integrált termékpiacok lendületet adnak az innovációnak is, és – az egyes tagállamokban, illetve az Unió egészében – elősegíthetik a gazdasági sokkhelyzetekhez való gyorsabb alkalmazkodást, valamint a gazdaságok sokktűrő képességének javulását.

További erőfeszítéseket kell tenni a vállalkozások működését érintő szabályozási környezet javítására, valamint a vállalkozások – mindenekelőtt a kis- és középvállalkozások – támogatására, célként tűzve ki többek között a közigazgatások korszerűsítését, az adminisztratív terhek csökkentését, az átláthatóság fokozását, a korrupció, az adókiájtás és a be nem jelentett munkavégzés elleni küzdelmet, az igazságszolgáltatási rendszerek függetlenségének, minőségének és hatékonyságának fokozását, és ezzel együtt a szerződések betartását és jól működő fizetésektelenségi eljárások rendelkezésre állását.

Az információs és kommunikációs technológiák és a digitális gazdaság a termelékenység, az innováció és a növekedés fontos mozgatórugói valamennyi gazdasági ágazatban. A kutatási és innovációs magánberuházások előmozdítását

mélyreható reformoknak kell kísérnie a kutatási és innovációs rendszerek korszerűsítése, az állami intézmények és a magánszektor közötti együttműködés megerősítése, valamint az ahhoz szükséges tágabb keretfeltételek javítása érdekében, hogy a vállalkozások még tudásintenzívebbé válhassanak. A kutatás és az innováció területére irányuló közberuházások minőségének és eredményességének javítása az államháztartások minőségét is javítja, továbbá elősegítheti az államháztartások hosszú távú fenntarthatóságát.

3. iránymutatás: A fenntartható növekedés és a munkahelyteremtés fő akadályainak felszámolása uniós szinten

Az egységes piac integrációjának elmélyítése – és ezzel összefüggésben a még meglévő akadályok felszámolása –, a verseny fokozása és a vállalkozási környezet javítása döntő fontosságú ahhoz, hogy Európa továbbra is vonzó célpont legyen a belföldi és külföldi vállalkozások számára. Ahhoz, hogy kijebb lehessen tolni az európai termelékenység határait, fokozni kell az innovációt, fejleszteni kell a humán tőkét, valamint integrált és jól működő digitális egységes piacról kell gondoskodni. Az információs és kommunikációs technológiák szélesebb körű, mind a fogyasztók, mind a vállalkozások körében történő elterjesztése hozzájárulhat a határok nélküli digitális Európa megteremtéséhez és a termelékenység növeléséhez.

A gazdaság zökkenőmentes működésének kulcsfontosságú előfeltétele az, hogy a pénzügyi ágazat is jól működjön. A pénzügyi piacokra és a pénzügyi intézményekre vonatkozó szigorított szabályozási, felügyeleti és fogyasztóvédelmi szabályokat teljes körűen végre kell hajtani. Intézkedéseket kell hozni a fenntartható európai értékpapírosítási piac kiépítésére, ami az uniós bankok tényleges finanszírozási kapacitására is jó hatással lesz. A pénzügyi szolgáltatások és a tőke egységes piaca tekintetében elért eredményekre építve meg kell valósítani a valódi tőkepiaci uniót.

A szilárd energiaunió megteremtésével biztosított lenne a vállalkozások és a háztartások megfizethető, biztonságos és fenntartható energiával való ellátása. Költséghatékony módon kell törekedni – többek között a keresleti és kínálati oldalra egyaránt vonatkozó reformok megvalósításával – a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keret végrehajtására és a versenyképes, erőforrás-hatékony, karbonszegény gazdaságra való áttérésre, és ezzel egyidejűleg elő kell mozdítani a zöld munkahelyteremtést, valamint a zöld technológiák és innovatív megoldások alkalmazását. E tekintetben az energia- és a közlekedési ágazatra, ezen belül többek között az energiahálózati és közlekedési összeköttetésekre és infrastruktúrára továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani.

Az uniós jogszabályoknak leginkább azokra a területekre kell irányulniuk, amelyekkel – gazdasági, környezeti és társadalmi hatásaitak tekintve – a leghatékonyabban európai szinten lehet foglalkozni. Ha az egyenlő versenyfeltételek uniós dimenziót kapnak, és ezzel egyidejűleg kiszámíthatóbbá válik a szabályozási környezet és a versenyjogi szabályok maradéktalan betartása is biztosított, az további beruházásokat fog Európába vonzani. A kedvezőbb és kiszámíthatóbb vállalkozási környezet különösen fontos a hálózatos iparágak esetében, ahol csak hosszú távon lehet megtérüléssel számolni, és kezdetben jelentős beruházásokra van szükség. A belső piac külső dimenzióját tovább kell fejleszteni.

4. iránymutatás: Az államháztartások fenntarthatóságának és növekedésösztönző jellegének fokozása

A rendezett államháztartás döntő jelentőségű a növekedés és a munkahelyteremtés szempontjából. Az államháztartás fenntarthatósága központi szerepet játszik a befektetők bizalmának elnyerésében, valamint a költségvetési mozgáster biztosításában, amelyre szükség van ahhoz, hogy ellensúlyozni lehessen a váratlan fejleményeket, illetve hogy az államháztartás a lehető leghatékonyabban tudjon hozzájárulni a gazdasághoz. Ezáltal megfelelő körülmények teremthetők a növekedés és a beruházás támogatásához is. A költségvetési hiány és az államadósság mértékét a tagállamoknak hosszú távon kézben kell tartaniuk. A fiskális politikákat az uniós szabályokon alapuló keretek között kell tartani; mindenekelőtt összhangban kell lenniük a Stabilitási és Növekedési Paktummal, és szilárd alapokon nyugvó, tagállami szintű költségvetési intézkedéseknek kell kísérniük őket. A fiskális politikáknak tükrözniük kell az adott tagállamok gazdasági körülményeit és a költségvetésük fenntarthatóságával kapcsolatos kockázatokat, ugyanakkor biztosítaniuk kell a gazdaságpolitikák megfelelő koordinálását is. Az euroövezeti tagállamoknak továbbra is szorosan nyomon kell követniük az euroövezet általános fiskális helyzetét, így a fiskális irányvonalat is.

A költségvetési konszolidáció megtervezése és végrehajtása során a stratégiákban kiemelten kell kezelni a növekedést ösztönző kiadási tételeket az olyan területeken, mint az oktatás, a készségek és a foglalkoztathatóság, a kutatás-fejlesztés, az innováció, valamint a termelékenységre kedvezően ható hálózati beruházások. A kiadási reformok céljaként a közigazgatás hatékonyabbá tételét kell kitűzni; ezeket a reformokat mindenekelőtt a kiadások felülvizsgálatának eredményei alapján kell kidolgozni, azzal a céllal, hogy hosszú távon biztosítható legyen a fenntarthatóság.

A kiadások területén végrehajtott olyan reformok mellett, melyek a növekedés és a foglalkoztatás érdekében az erőforrások hatékony – ugyanakkor méltányossági megfontolásokat is szem előtt tartó – elosztását mozdítják elő, szükség esetén a bevételi rendszereket is korszerűsíteni kell. Tovább kell vizsgálni a közös konszolidált társaságiadó-alap bevezetésének lehetőségeit. A növekedést jobban elősegítő adók felé történő – a Stabilitási és Növekedési Paktumban

foglaltak betartásával végrehajtott – elmozdulás elősegítheti a piaci hatékonyságbeli hiányok felszámolását, és megteremtheti a tartós növekedés és munkahelyteremtés alapjait. Ezzel egyidejűleg meg kell fontolni azt is, hogy az adózás terén bevezetett változtatások milyen elosztási hatással járhatnak. Az adórendszer hatékonyságát fokozni lehet az adóalapok kiszélesítésével, pl. a mentességek és preferenciális rendszerek megszüntetésével vagy alkalmazási körüknek, illetve az általuk nyújtott kedvezmények mértékének a korlátozásával, az adókiadások körének és hatékonyságának ellenőrzésével, valamint az adóigazgatás megerősítésével, az adórendszer egyszerűsítésével, továbbá az adócsalás és az agresszív adótervezés visszaszorításával.
